

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсових робіт 1 і 2
з дисципліни

"БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК"

*(для студентів 2 і 3 курсів денної форми навчання
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»)*

Харків – ХНАМГ – 2011

Методичні вказівки до виконання курсових робіт 1 і 2 з дисципліни «Бухгалтерський облік» (для студентів 2 і 3 курсів денної форми навчання напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. Є. Василевська, О. В. Шкурко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 72 с.

Укладачі: к.е.н., доц. Н. Є. Василевська,
ст. викл. О. В. Шкурко

Рецензент: д.е.н., проф. Т. В. Момот

Рекомендовано кафедрою обліку і аудиту, протокол № 1 від 30.08.10 р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	4
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ	7
КУРСОВА РОБОТА 1 БАЛАНС. РАХУНКИ. ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ	9
Тематика теоретичної частини до курсової роботи	9
Комплекс задач і методичні рекомендації щодо їх виконання.....	10
Умова завдання курсової роботи.....	10
Задача 1. Складання Балансу підприємства на початок звітного періоду.....	11
Рекомендації до виконання задачі 1.....	11
Задача 2. Відкриття рахунків бухгалтерського обліку.....	20
Рекомендації з виконання задачі 2.....	20
Задача 3. Складання бухгалтерських проведення до операцій за окремими господарськими процесами підприємства	24
Рекомендації до виконання задачі 3	24
Задача 4. Визначення оборотів та кінцевих залишків на рахунках бухгалтерського обліку	40
Рекомендації до виконання задачі 4.....	40
Задача 5. Складання перевірного («пробного») та кінцевого бухгалтерських Балансів.....	41
Рекомендації до виконання задачі 5.....	41
КУРСОВА РОБОТА 2 ОБЛІК АКТИВІВ, КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	43
Тематика теоретичної частини до курсової роботи	43
Комплекс задач і методичні рекомендації щодо їх виконання. Умова завдання до курсової роботи	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	60

ВСТУП

Бухгалтерський облік забезпечує інформацією всі ланки управління підприємством, сприяє ефективному використанню його ресурсів, здійснює контроль за збереженням усіх наявних його активів. Зміни, що невідпинно відбуваються останнім часом в економіці України, потребують нових підходів до комплексного управління виробництвом на мікрорівні економіки. Такі зміни завжди викликають відповідні трансформації у системі бухгалтерського обліку держави, істотно впливають на здійснення окремим підприємством свого облікового процесу. Тож сучасний бухгалтер повинний бути не лише обов'язково ознайомлений із основами бухгалтерського обліку, але й вільно володіти технічними прийомами, що стосуються його ведення на підприємстві.

Дисципліна «Бухгалтерський облік» за освітньо-професійною програмою галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» має статус нормативної. Вона є базовою для вивчення таких дисциплін, як: «Фінансовий облік 1 і 2», «Управлінський облік», «Аудит», «Облік у зарубіжних країнах», «Податковий облік» та інших.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння та формування необхідних умінь і навичок у час студента, який є вільним від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи студент мусить використовувати тексти лекцій, відповідні навчальні і спеціальні (фахові) джерела, Internet-ресурси, інші інформаційні джерела.

Індивідуальна робота студента – важлива складова його самостійної роботи, що полягає у виконанні кожним студентом індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, виконання контрольної чи курсової робіт, розрахунково-графічних завдань, написання рефератів тощо.

При вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік» навчальним планом ХНАМГ передбачено виконання студентами-бакалаврами, які навчаються за денною формою навчання на пряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит», двох курсових робіт – у 6 та 7 триместрах. Загальний обсяг часу, що відводиться для виконання цих робіт, складає 2 кредити ECTS (72 години).

Мета курсових робіт 1 і 2: закріплення знань, отриманих студентами в процесі вивчення матеріалу лекційних та практичних занять дисципліни (у розрізі декількох її змістових модулів), та формування навичок самостійного вирішення конкретно поставленої практичної бухгалтерської задачі.

Кожна курсова робота складається з двох частин – теоретичної та практичної.

Завдання теоретичної частини курсових робіт полягає у:

- надбанні студентами навичок з опрацювання інформаційних джерел щодо ведення бухгалтерського обліку: нормативно-правових положень; фахової та начальної-методичної літератури тощо;
- закріпленні набутих теоретичних знань та їхньому подальшому поглибленні з урахуванням змін, що відбуваються в економіці України.

Завдання практичної частини курсових робіт:

- ознайомлення з постановкою завдання та вихідними даними для його виконання;
- визначення ресурсів підприємства за їхніми видами та джерелами їхнього виникнення;
- складання бухгалтерського Балансу підприємства (на початок та кінець звітної періоду) з використанням реальної форми звітності щодо цього;
- складання бухгалтерських проведення до господарських операцій;
- робота з діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцією щодо його застосування;
- розрахунок сум, які цього потребують, по господарських операціях з використанням наявних бухгалтерських розрахункових методик;
- складання Оборотної відомості;
- проведення аналізу змін, що відбулися у Балансі підприємства;
- застосування нормативних актів (П(С)БО, інструкцій тощо) щодо виконання практичних задач, які запропоновані в завданні.

Виконання всього загалу задач практичної частини кожної курсової роботи включає логічні та розрахункові процедури, що послідовно поєднані між собою.

Обидві курсові роботи охоплюють питання курсу «Бухгалтерський облік» за темами, у розрізі наступних змістових модулів та питань, табл. 1.

Таблиця 1 – Змістові модулі та питання, за якими побудовані курсові роботи до дисципліни «Бухгалтерський облік»¹

Курсова робота 1		Курсова робота 2	
Змістові модулі	Елементи модулів	Змістові модулі	Елементи модулів
<i>ЗМ-1 Визначення економічної сутності бухгалтерського обліку</i>	Тема 1 «Господарський облік: сутність і характеристика»	<i>ЗМ-6 Облік активів: класифікація, оцінка, рахунки, взаємозв'язок з балансом</i>	Тема 13 «Облік основних засобів і нематеріальних активів»
	Тема 2 «Предмет і метод бухгалтерського обліку»		Тема 15 «Облік виробничих запасів»
	Тема 3 «Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємстві»		Тема 16 «Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості»
<i>ЗМ-3 Бухгалтерський баланс: основні принципи побудови та структура</i>	Тема 6 «Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку»	<i>ЗМ-7 Облік власного капіталу та зобов'язань: класифікація, оцінка, рахунки, взаємозв'язок з балансом</i>	Тема 17 «Облік власного капіталу»
	Тема 7 «Бухгалтерський баланс»		Тема 18 «Облік зобов'язань»
<i>ЗМ-4 Прийоми, що стосуються первинного спостереження, поточного групування, систематизації та підсумкового узагальнення</i>	Тема 8 «Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис»		Тема 19 «Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу»
	Тема 9 «Документація, інвентаризація»	<i>ЗМ-8. Загальні засади організації обліку витрат, доходів та визначення фінансового результату</i>	Тема 20 «Облік витрат діяльності підприємства»
	Тема 11 «Фінансова звітність»		Тема 21 «Облік доходів і фінансових результатів»
<i>ЗМ-5 Господарські процеси: загальна характеристика та вплив на ведення бухгалтерського обліку</i>	Тема 12 «Облік основних господарських процесів»		

¹ Усі зазначені елементи модулів охоплюють обидві роботи. Розподіл між ними умовний: він лише визначає, на чому слід зосереджувати увагу під час виконання тієї чи іншої курсової роботи.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ

Структура кожної курсової роботи:

- титульний аркуш,
- зміст,
- теоретична частина, – тема, вступ, основні підрозділи, висновки, список використаних джерел,
- практична частина, – задачі та їхнє вирішення,
- додатки.

Перша частина кожної курсової роботи, – *теоретична*. Під час її виконання студенту необхідно розглянути одне теоретичне питання із запропонованого нами переліку тем (табл. 1.1 і 2.1) за обраним варіантом.

Вибір варіанта теоретичної частини здійснюють відповідно до переліку тем і варіантів, що викладені у розділі «Тематика теоретичної частини» (до курсової роботи 1 або 2), та за порядковим номером прізвища студента з журналу обліку студентів академічної групи, де виконують курсову роботу.

Теоретична частина роботи, по суті, є письмовим рефератом. Спочатку треба скласти простий план з трьох підрозділів, потім виконати за ним реферат. Там, де це можливо, обов'язково повинні бути наведені за текстом якісь конкретні приклади, що будуть наочно ілюструвати основні положення теоретичного дослідження. У вступі треба показати, наскільки актуальним є розгляд цього питання в сучасних умовах господарювання. Обов'язково надайте посилання на використані інформаційні джерела. Усю додаткову інформацію викладіть у Додатках, якщо в цьому виникне потреба.

Друга частина кожної курсової роботи – *практична*, запропонована нами в **першій курсовій роботі** в розрізі *10 варіантів*.

Вибір варіанта цієї частини роботи здійснюють також відповідно до журналу обліку студентів академічної групи, де виконується курсова робота, «по колу»: з 1 до 10 варіанта виконують студенти, прізвища яких розташовані у

журналі групи відповідно до номерів 1-10; потім варіанти повторюються, але вже для прізвищ під порядковими номерами 11-20 і так далі (залежно від того, скільки студентів навчається в окремій академічній групі).

У **другій курсовій роботі** завдання запропоновано у розрізі одного (базового) варіанта. Розширення кола варіантів завдання здійснюється за допомогою викладача.

Щоб успішно виконати увесь комплекс завдань, необхідно уважно ознайомитись з його вихідними даними та з відповідними методичними рекомендаціями, що надаються до кожної курсової роботи.

Оформлення курсових робіт має дотримуватись наступних вимог.

Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм; праве – не менше 10 мм; верхнє – не менше 20 мм; нижнє – не менше 20 мм. Інтервал тексту – 1,5.

Зразок оформлення титульного аркушу курсової роботи наведений нами у Додатку А.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. За заголовком підрозділу (через одну строку) друкують текст.

Кожен розділ друкують з нової сторінки. Назву розділу розташовують на цій же сторінці зверху симетрично до тексту. Переноси у назві неприпустимі. Підрозділи нумерують арабськими цифрами з крапкою.

У процесі виконання студентом курсових робіт з дисципліни «Бухгалтерський облік» *обов'язково* здійснюється індивідуально-консультативна робота, у вигляді проведення консультацій, з боку лектора та викладачів, які проводять практичні заняття. Це дає змогу отримувати студентом необхідну допомогу: відповіді на конкретні запитання або пояснення з певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

КУРСОВА РОБОТА 1

БАЛАНС. РАХУНКИ. ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

ТЕМАТИКА ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

В обсязі 5-10 сторінок зробіть реферат, за своїм варіантом курсової роботи, табл. 1.1.

Таблиця 1.1 – Перелік тем у розрізі варіантів курсової роботи

№ варіанта	Зміст теоретичного питання
1	Історія виникнення бухгалтерського обліку
2	Актуальність методологічних розробок Луки Пачоллі
3	Трансформування бухгалтерського обліку в сучасних умовах господарювання
4	Законодавчі акти, на яких базується ведення обліку
5	Характеристика господарського обліку
6	Відмінності між фінансовим та управлінським видами обліку
7	Класифікація ресурсів підприємства за їх складом
8	Класифікація джерел формування ресурсів
9	Забезпечення принципу бухгалтерської збалансованості у звітності підприємства
10	Призначення і функції бухгалтерських рахунків
11	Характеристика класифікації бухгалтерських рахунків
12	Класифікація рахунків за економічним змістом
13	Класифікація рахунків за призначенням та структурою
14	Сутність методу подвійного запису
15	Кореспонденція рахунків та бухгалтерські проведення
16	Значення оцінки і калькуляції в сучасному обліку
17	Характеристика первинної документації
18	Порівняння форм організації документування господарських операцій щодо їх обліку
19	Облікові реєстри у сучасному бухгалтерському обліку
20	Оборотні відомості: їх види, призначення та структура
21	Виправлення помилок, що мали місце під час здійснення облікових процедур
22	Значення інвентаризації та загальний порядок її здійснення
23	Фінансова звітність та положення, що регламентують її складання
24	Особливості бухгалтерського обліку в малому бізнесі України
25	Історія виникнення і застосування МСБО

КОМПЛЕКС ЗАДАЧ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Умова завдання курсової роботи

Загальна характеристика діяльності підприємства: умовне підприємство Закрите акціонерне товариство «Хладмонтаж» (далі, ЗАТ «Хладмонтаж» або, – Товариство) відповідно до КВЕД (Класифікації видів економічної діяльності) України займається виробництвом промислового холодильного та вентиляційного устаткування. Тож, *продукція* цього підприємства, – холодильні вітрини, шафи, ванни, охолоджувані столи тощо, – призначена для забезпечення продуктових магазинів та підприємств ринкової торгівлі, харчування та ресторанного бізнесу холодильним торгівельним устаткуванням, що здатне забезпечити постійну підтримку визначених температурних режимів користувачам такого устаткування.

Банківською установою, де ЗАТ «Хладмонтаж» має свій *поточний рахунок*, є ВАТ «Райффайзен Банк Аваль».

Основними матеріалами, що використовує наше умовне підприємство у своїй виробничій діяльності є: металеві (пластмасові або скляні) листи, смуги, планшети різноманітних форм, пінополіуретанові наповнювачі, металеві чи пластмасові труби різного діаметра, окремі комплектуючі вироби (двигуни, охолоджувальні агрегати, термостати) і таке інше.

Постачальники основних матеріалів нашого Товариства: пластмасові вироби – ВАТ «Хімпром» та ПП «Пластик», металеві вироби – ВАТ «Металік», скляні вироби – «Компанія Аспект-Плюс».

Метод обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості окремих видів *продукції*, що використовує Товариство, – нормативний.

Середньосписочна чисельність працівників у звітному періоді 46 людей.

В якості *звітного періоду* ми будемо вважати 200X рік (наприклад, 200X рік = 2010 р.).

Задача 1. Складання Балансу підприємства на початок звітного періоду

Необхідно: Скласти Баланс підприємства ЗАТ «Хладмонтаж» на початок звітного періоду (тобто, на 01.01.200X р.).

Рекомендації до виконання задачі 1

Етап 1. Групування даних за статтями Балансу

Таблиця 1.3 містить дані про склад усіх активів, капіталу і зобов'язань умовного підприємства ЗАТ «Хладмонтаж», у розрізі окремих їх видів, станом на 01.01.200X р.

Одиниця виміру, яка нами застосовується (див. табл. 1.3), – гривня.

Ознайомтеся з переліком окремих видів ресурсів Товариства і видів джерел, за рахунок яких підприємство отримало ці ресурси (див. табл. 1.3). Вирішіть, які з них належать до активних, а які, – до пасивних статей Балансу, відповідно.

Згадаємо, що всі ресурси будь-якого підприємства є його активами, тоді як джерела утворення цих ресурсів є його пасивами і можуть бути як власними (капітал), так і запозиченими або залученими (зобов'язання).

Баланс ЗАТ «Хладмонтаж», на наш погляд, доцільно скласти попередньо за формою, приклад заповнення якої наданий нами у табл. 1.2.

Таблиця 1.2 – Баланс ЗАТ «Хладмонтаж» на 01.01. 200X р.

АКТИВ			ПАСИВ		
№ п/п	Статті Балансу	Сума, грн	№ п/п	Статті Балансу	Сума, грн
Розділ I. Необоротні активи			Розділ I. Власний капітал		
1.	Нематеріальні активи	1 000	1.	Статутний капітал	120 000
		2 400	2.	Додатковий капітал	54 200
2.	3.
...
...
	Розділ II. Оборотні активи		Розділ III. Довгострокові зобов'язання		
...
	Баланс	Загальна сума		Баланс	Загальна сума

Таблиця 1.3 – Перелік окремих видів активів, капіталу та зобов'язань ЗАТ «Хладмонтаж» станом на 01.01.200X р.
(1-5 варіанти)²

Види активів, капіталу, зобов'язань	Сума, грн				
	1 варіант	2 варіант	3 варіант	4 варіант	5 варіант
1	2	3	4	5	6
1. Чилер-прилади NECS-CN для охолодження термопластавтоматів, що використовуються при виробництві холодильного устаткування	60 000	72 000	48 000	69 000	33 000
2. Будівлі цехів основного виробництва	840 000	1 008 000	672 000	966 000	462 000
3. Комплектуючі вироби та покупні напівфабрикати	24 600	29 520	19 680	28 290	13 530
4. Резервний капітал підприємства	180 000	216 000	144 000	207 000	99 000
5. Вантажні автомобілі	74 000	88 800	59 200	85 100	40 700
6. Заборгованість по податках (перед бюджетом)	58 000	69 600	46 400	66 700	31 900
7. Будівля нового цеху Товариства, будівництво якої ще не закінчено підприємством ЗАТ «Хладмонтаж»	450 000	540 000	360 000	517 500	247 500
8. Будівельні матеріали (цегла, пісок, дошки, брус)	41 800	50 160	33 440	48 070	22 990
9. Заборгованість перед працівниками Товариства з оплати праці	420 000	504 000	336 000	483 000	231 000
10. Будівля складу виробничих запасів ЗАТ «Хладмонтаж»	150 700	180 840	120 560	173 305	8 2885
11. Програмне забезпечення для персональних комп'ютерів	8 000	9 600	6 400	9 200	4 400
12. Різні матеріали, що використовують при виробництві продукції	12 000	14 400	9 600	13 800	6 600

² усі основні засоби та нематеріальні активи наведені у табл. 1.2 виключно за їхньою залишковою вартістю.

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4	5	6
13. Заборгованість ЗАТ «Хладмонтаж» перед підприємством ВАТ «Хімпром» за раніше придбаний удароміцний АВ-пластик	14 000	16 800	11 200	16 100	7 700
14. Зварювальні апарати, що використовують підприємство для будівництва нового цеху	7 400	8 880	5 920	8 510	4 070
15. Зварювальні електроди, що використовують у процесі будівництва нового цеху Товариства	5 000	6 000	4 000	5 750	2 750
16. Статутний капітал	1 750 800	2 100 960	1 400 640	2 013 420	962 940
17. Оцинкована сталь із ПВХ-покриттям і металовироби на складі	40 000	48 000	32 000	46 000	22 000
18. Дебіторська заборгованість підприємства, строк погашення якої перевищує один календарний рік	100 000	120 000	80 000	115 000	55 000
19. Заборгованість Товариства перед фірмою ТОВ «Будматеріали» за цеглу, що придбана для будівництва нового цеху	38 000	45 600	30 400	43 700	20 900
20. Заборгованість покупців і замовників	304 000	364 800	243 200	349 600	167 200
21. Запасні частини до вантажівок	22 000	26 400	17 600	25 300	12 100
22. Різне виробниче устаткування, що перебуває в експлуатації	52 700	63 240	42 160	60 605	28 985
23. Довгостроковий кредит ВАТ «Райффайзен Банк Аваль»	740 000	888 000	592 000	851 000	407 000
24. Спеціальний одяг робітників підприємства	7 000	8 400	5 600	8 050	3 850
25. Забезпечення виплат персоналу з оплати праці	21 300	25 560	17 040	24 495	11 715

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4	5	6
26. Заборгованість перед органами соціального страхування із сплати Єдиного соціального внеску (ЄСВ)	68 000	81 600	54 400	78 200	37 400
27. Поточний рахунок Товариства у Райффайзен Банку Аваль, у національній валюті	2 130 000	2 556 000	1 704 000	2 449 500	1 171 500
28. Устаткування для виробництва закатних магнітів на холодильні вітрини та шафи	9 450	11 340	7 560	10 867,5	5 197,5
29. Скло гнуге для холодильних вітрин на складі Товариства	3 700	4 440	2 960	4 255	2 035
30. Каса	800	960	640	920	440
31. Короткостроковий кредит банку ВАТ «Райффайзен Банк Аваль»	89 000	106 800	71 200	102 350	48 950
32. Удароміцний АВ-пластик, що використовують для виробництва панелей охолоджувальних вітрин	8 550	10 260	6 840	9 832,5	4 702,5
33. Готова продукція	840 200	1 008 240	672 160	966 230	462 110
34. Продукція підприємства, виготовлення якої ще триває	1 220 000	1 464 000	976 000	1 403 000	671 000
35. Адміністративна будівля ЗАТ «Хладмонтаж»	120 000	144 000	96 000	138 000	66 000
36. Прибуток	1 000 200	1200240	800 160	1 150 230	550 110
37. Цільове фінансування	2 100 000	2520000	1 680 000	2 415 000	1 155 000
38. Витрати майбутніх періодів	2 400	2 880	1 920	2 760	1 320
39. Кредит банку ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», строк погашення якого триває до 12 місяців	55 000	66 000	44 000	63 250	30 250

(6-0 варіанти)

Види активів, капіталу, зобов'язань	Сума, грн				
	6 варіант	7 варіант	8 варіант	9 варіант	0 варіант
1	2	3	4	5	6
1. Чилер-прилади NECS-CN для охолодження термопластавтоматів	86 400	18 150	47 520	38 016	25 920
2. Будівлі цехів основного виробництва	1 209 600	254 100	665 280	532 224	362 880
3. Витрати майбутніх періодів	3 456	726	1 901	1 521	1 037
4. Комплектуючі вироби та покупні напівфабрикати	35 424	7 442	19 483	15 587	10 627
5. Резервний капітал підприємства	259 200	54 450	142 560	114 048	77 760
6. Вантажні автомобілі	106 560	22 385	58 608	46 886	31 968
7. Різні матеріали, що використовують при виробництві продукції	17 280	3 630	9 504	7 603	5 184
8. Заборгованість по податках (перед бюджетом)	83 520	17 545	45 936	36 749	25 056
9. Будівельні матеріали (цегла, пісок, дошки, брус)	60 192	12 645	33 106	26 484	18 058
10. Заборгованість перед працівниками підприємства з оплати праці	604 800	127 152	332 640	266 112	181 440
11. Будівля складу виробничих запасів	217 008	45 587	119 354	95 484	65 102
12. Програмне забезпечення для персональних комп'ютерів	11 520	2 420	6 336	5 069	3 456

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4	5	6
13. Скло вітринне від Компанії Аспект-Плюс на складі нашого ЗАТ	12 312	2 586	6 772	5 417	3 694
14 .Статутний капітал	2 521 152	529 617	1 386 634	1 109 307	756 346
15. Заборгованість за придбані вироби із пластмаси перед підприємством ВАТ «Хімпром»	20 160	4 235	11 088	8 870	6 048
16. Труби сталеві та інші металовироби	57 600	12 100	31 680	25 344	17 280
17. Дебіторська заборгованість підприємства, строк погашення якої перевищує 1 календарний рік	144 000	30 250	79 200	63 360	43 200
18. Зварювальні апарати, що використовують у будівництві	10 656	2 239	5 860,8	4 689	3 197
19. Адміністративна будівля ЗАТ «Хладомонтаж»	172 800	36 300	95 040	76 032	51 840
20. Заборгованість перед фірмою ТОВ «Будматеріали» за придбану цеглу (для будівництва нового цеху)	54 720	11 495	30 096	24 077	16 416
21. Заборгованість покупців за охолоджувальні вітрини	437 760	91 960	240 768	192 614	131 328
22. Запасні частини до вантажівок	31 680	6 655	17 424	13 939	9 504
23. Виробниче устаткування – верстат для склеювання пластмас	75 888	15 942	41 738	33 391	22 766
24. Довгостроковий кредит банку ВАТ «Райффайзен Банк Аваль»	1 065 600	223 850	586 080	468 864	319 680
25. Забезпечення виплат персоналу з оплати праці	30 672	6 443	16 870	13 496	9 202
26. Готова продукція на складі підприємства	1 209 600	254 100	665 280	532 224	362 880
27. Заборгованість зі сплати єдиного соціального внеску (ЄСВ)	97 920	20 570	53 856	43 085	29 376

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4	5	6
28. Поточний рахунок у національній валюті	3 067 200	644 325	1 686 960	1 349 568	920 160
29. Скло віконне на складі підприємства	5 328	1 119	2 930	2 344	1 598
30. Короткостроковий кредит банку	128 160	26 923	70 488	56 390	38 448
31. Будівля нового цеху Товариства, будівництво якої ще не закінчено	648 000	136 125	356 400	285 120	194 400
32. Дверні та віконні блоки на складі підприємства	13 608	2 859	7 484	5 988	4 082
33. Продукція підприємства, виробництво якої ще триває	1 756 800	369 050	966 240	772 992	527 040
34. Спеціальний одяг	10 080	2 118	5 544	4 435	3 024
35. Прибуток	1 440 288	302 561	792 158	633 727	432 086
36. Кредит банку «Райффайзен Банк Аваль», строк погашення якого триває до 12 місяців	79 200	16 638	43 560	34 848	23 760
37. Зварювальні електроди	7 200	1 513	3 960	3 168	2 160
38. Резервний капітал	3 024 000	635 250	1 663 200	1 330 560	907 200
39. Каса	1 152	344	634	507	346

Згрупуйте всі наведені дані (див. табл. 1.3) та віднесіть їх до окремих статей Балансу (див. табл. 1.2). Далі підрахуйте загальну суму за кожною статтею Балансу. Отримана за кожною окремою статтею сума вказуватиме на величину залишку коштів нашого підприємства за цією статтею, станом на 01.01.200X року.

Етап 2. Визначення сум проміжних і кінцевих підсумків Балансу

Далі треба визначити суми підсумків за розділами Балансу (складанням значень (сум) за окремими статтями, які входять до складу певного розділу) й підрахувати загальні підсумки його активної та пасивної частин (див. табл. 1.3).

Примітка 1.1 Загальні суми підсумків активу та пасиву обов'язково повинні бути тотожними одна одній, що впливає з Балансової рівності:

$$\begin{array}{ccc} \text{Актив} & = & \text{Пасив} \\ \text{(загальна сума всіх ресурсів)} & & \text{(загальна сума всіх джерел)}, \end{array} \quad (1.1)$$

$$\text{Актив} = \text{Власний капітал} + \text{Зобов'язання} \quad (1.2)$$

Етап 3. Складання початкового Балансу у статистичній формі 1 «Баланс підприємства»

Щоб наблизити наше умовне завдання до реальності, слід обов'язково використати статистичну форму 1 Балансу підприємства, Додаток Б.

Заповнення форми 1 розпочинається із заповнювання її титульного аркуша. У табл. 1.4 наведена умовна інформація щодо цього.

Таблиця 1.4 – Реквізити для заповнювання титульного аркуша Балансу

Реквізити статистичної форми 1	Реквізити Товариства, що пропонуються для заповнення	Державні Класифікатори України	Реєстраційні коди Товариства, що пропонуються для заповнення
1	2	3	4
Підприємство	ЗАТ «Хладмонтаж»	ЄДРПОУ – Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України	30427815
Територія	Московський	КОАТУУ – Класифікація об'єктів адміністративно-територіального устрою України	6310137500

1	2	3	4
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство закритого типу	КОПФГ – Класифікація організаційно-правових форм господарювання	3.2.1.2
Орган державного управління	<i>Не зазначати</i>	СПОДУ – Система позначення органів державного управління	6024
Вид економічної діяльності	Виробництво вентиляційних та охолоджувальних промислових установок	КВЕД – Класифікація видів економічної діяльності	29.23.0

У графі «Адреса» можна зазначити умовну (юридичну) адресу нашого Товариства: м. Харків, 61054, бул. Шевченка, 17.

Замість умовного позначення року надайте йому вигляд найближчого до строку виконання завдання реального року (звітного періоду), наприклад, – 2010 рік. При цьому слід пам'ятати, що *Баланс підприємства* завжди складається на останню дату звітного періоду. У нашому випадку це буде 31 грудня 200X р.

Далі, Вам слід перенести всі суми по статтях Балансу, що раніше були підраховані Вами за допомогою табл. 1.2, а також розрахункові значення, що були отримані за підсумками кожного з розділів Балансу, до графи «На початок звітного періоду» статистичної форми 1 «Баланс підприємства» (відповідно, у розрізі: окремих статей, підсумків по розділах, загальних підсумків активу й пасивів), див. Додаток Б.

Зверніть увагу на те, що у формі 1 *одиноцею виміру є не гривня, а тисяча гривень*. Ця вимога відповідає принципу бухгалтерського обліку про необхідність застосування під час складання фінансової звітності єдиного грошового вимірника.

Тож, складений вами початковий Баланс надасть Вам інформацію про майновий стан ЗАТ «Хладмонтаж» на 01.01.200X р., у тис. грн.

Задача 2. Відкриття рахунків бухгалтерського обліку

Необхідно: Використовуючи дані початкового Балансу з попередньої задачі, відкрити до його статей необхідні бухгалтерські рахунки синтетичного та аналітичного обліку, у вигляді «Т»-літери (так звані, «літачки»).

Рекомендації до виконання задачі 2

Етап 4. Відкриття синтетичних рахунків бухгалтерського обліку

На основі Балансу підприємства ЗАТ «Хладмонтаж» (див. форму 1) слід відкрити синтетичні рахунки бухгалтерського обліку у вигляді літери «Т» («Т» - рахунки) і занести до них суму початкового сальдо.

У якості назви рахунку може бути вказаний лише шифр синтетичного рахунку (його код за Планом рахунків бухгалтерського обліку) [3].

Приклад 1. Будемо вважати, що стаття Балансу «Незавершене виробництво» містить станом на 01.01.200Хр. залишок у сумі 5 тис. грн.

Нам слід накреслити рахунок у вигляді літери «Т» («літачок»), позначити його ліву частину як «Дебет», а праву – «Кредит». Потім необхідно зазначити шифр і назву синтетичного рахунку (або лише його шифр за Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій) та записати суму початкового сальдо за цим рахунком, рис. 1.1.

23		23 «Виробництво»	
Д-т	К-т	Д-т	К-т
С-до(поч) = 5 000		С-до(поч) = 5 000	

Рис. 1.1 – Відображення початкового сальдо на рахунку 23 «Виробництво»

Етап 5. Відкриття аналітичних рахунків бухгалтерського обліку

На основі розшифрування залишків (див. табл. 1.5 і 1.6), а також там, де це можливо (за даними табл. 1.2), слід відкрити аналітичні рахунки до окремих синтетичних рахунків.

Таблиця 1.5 – Розшифрування залишків за деякими аналітичними рахунками матеріалів станом на 01.01.200X р.

Найменування матеріалу	Ціна, грн	Варіант 0	
		Кількість	Сума, грн
Цегла, тис. шт.	500,00	5	2 500
Пісок, кг	3,50	1 000	3 500
Удароміцний АВ-пластик, м. п.	3,00	2 326	6 978
Труби металево-пластикові (діаметр 1/2"), м. п.	2,54	2 000	5 080
РАЗОМ:	—	—	18 058

Продовження табл. 1.5

Найменування матеріалу	Ціна, грн	Варіанти					
		1		2		3	
		Кількість	Сума, грн	Кількість	Сума, грн	Кількість	Сума, грн
Цегла, тис. шт.	450,0	28	12 600	32	14 400	25	11 250
Пісок, кг	3,5	6 000	21 000	8 000	28 000	2 000	7 000
Удароміцний АВ-пластик, м. п.	3,0	2 000	6 000	2 000	6 000	4 500	13 500
Труби металево-пластикові (1/2"), м. п.	2,0	1 100	2 200	880	1 760	845	1 690
РАЗОМ:	—	—	41 800	—	50 160	—	33 440

Продовження табл. 1.5

Найменування матеріалу	Ціна, грн	Варіанти					
		4		5		6	
		Кількість	Сума, грн	Кількість	Сума, грн	Кількість	Сума, грн
Цегла, шт.	0,45	14 000	6 300	15 000	6 750	16 000	7 200
Пісок, кг	4,00	2 500	10 000	3 000	12 000	10 000	40 000
Удароміцний АВ-пластик, м. п.	6,00	5 000	30 000	500	3 000	2 000	12 000
Труби металево-пластикові (1/2"), м. п.	2,00	885	1 770	620	1 240	496	992
РАЗОМ:	—	—	48 070	—	22 990	—	60 192

Продовження табл. 1.5

Найменування матеріалу	Ціна, грн	<i>Варіанти</i>					
		<i>7</i>		<i>8</i>		<i>9</i>	
		Кількість	Сума, грн	Кількість	Сума, грн	Кількість	Сума, грн
Цегла, шт.	0,50	10 000	5 000	14 002,8	7 001,4	1 000	500
Пісок, кг	3,50	200	700	3 000	10 500,0	2 000	7 000
Удароміцний АВ-пластик, м. п.	3,00	415	1 245	3 394	10 182,0	628	1 884
Труби металево-пластикові (1/2"), м. п.	3,80	1 500	5 700	1 427	5422,6	4 500	17 100
РАЗОМ:	—	—	12 645	—	33 106,0	—	26 484

Таблиця 1.6 – Розшифрування залишків за аналітичними рахунками до рахунку 631 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» на 01.01.200X р., у гривнях.

Найменування постачальників	<i>Варіанти</i>				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
ВАТ «Хімпром»	14 000	16 800	11 200	16 100	7 700
Фірма ТОВ «Будматеріали»	38 000	45 600	30 400	43 700	20 900
РАЗОМ:	52 000	62 400	41 600	59 800	28 600

Продовження табл. 1.6

Найменування постачальників	<i>Варіанти</i>				
	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>0</i>
ВАТ «Хімпром»	20 160	4 235	11 088	8 870	6 048
Фірма ТОВ «Будматеріали»	54 720	11 495	30 096	24 077	16 416
РАЗОМ:	74 880	15 730	41 184	32 947	22 464

Аналітичні рахунки по матеріальних ресурсах слід відкрити таким чином, щоб спочатку були вказані лише початкові залишки (рис. 1.2).

Рахунок							
Дебет	(найменування матеріалу)				Кредит		
	Кіль- кість	Ціна, грн	Сума, грн		Кіль- кість	Ціна, грн	Сума, грн
Сальдо на початок							
Обороти та номер операції				Обороти та номер операції			
Сальдо на кінець							

Рис. 1.2 – Аналітичний рахунок для обліку окремих видів матеріалів

Аналітичні рахунки по постачальниках матеріальних ресурсів слід відкрити за такою формою (рис. 1.3).

Рахунок	
Дебет	Кредит
(рахунок, що містить найменування)	
	Σ Сальдо на початок (за пасивними рахунками)

Рис. 1.3 – Аналітичний рахунок для обліку постачальників

Ми бачимо, що аналітичний облік є невід’ємною й важливою частиною бухгалтерського обліку.

Задача 3. Складання бухгалтерських проведення до операцій за окремими господарськими процесами підприємства

Необхідно: У Журналі реєстрації господарських операцій (табл. 1.7) визначити кореспонденцію рахунків, окремо за кожною операцією (тобто, – скласти бухгалтерські проведення до кожної операції, окремо).

Рекомендації до виконання задачі 3

Етап 6. Аналіз характеру господарської операції та визначення її впливу на зміни у Балансі

Спочатку уважно й послідовно прочитайте кожну операцію (див. табл. 1.7) та з'ясуйте її зміст. Потім проаналізуйте господарські операції і навпроти кожного порядкового їх номера, зазначеного у допоміжній для навчання табл. 1.8, вкажіть тип змін (римськими цифрами), які вони викликають у бухгалтерському Балансі.

Таблиця 1.8 – Аналіз характеру господарських операцій ЗАТ «Хладмонтаж» за їх впливом на Баланс підприємства

№ господар. операції	Тип змін у Балансі	№ господар. операції	Тип змін у Балансі	№ господар. операції	Тип змін у Балансі
1 а)		4 а)		9 а)	
1 б)		4 б)		9 б)	
1 в)		4 в)		9 в)	
1 г)		4 г)		9 г)	
1 д)		5 а)		9 д)	
2 а)		5 б)		9 є)	
2 б)		6 а)		10 а)	
2 в)		6 б)		10 б)	
3 а)		6 в)		10 в)	
3 б)		7.		10 г)	
3 в)		8.		11	

Такий аналіз полегшить процедуру складання Вами бухгалтерських проведення.

Таблиця 1.7 – Опис господарських операцій і бухгалтерських проведення ЗАТ «Хладмонтаж»
за 200Х рік, грн

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет рахунка	Кредит рахунка	Сума
1	2	3	4	5
I. ОПЕРАЦІЇ З ПРИДБАННЯ (ЗАКУПІВЛІ) СИРОВИНИ І МАТЕРІАЛІВ				
Підприємство ЗАТ «Хладмонтаж» придбало матеріально-сировинні ресурси (комплектуючі вироби з пластмаси і металовироби) у двох постачальників: ПП «Пластик» та ВАТ «Металік». Причому, якщо за пластмасові вироби наше Товариство розраховалось відразу ж (попередня оплата), то з підприємством ВАТ «Металік» була укладена домовленість про оплату виробів з металу тільки після їх отримання (наступна оплата).				
I.1 Перша подія – оплата матеріальних ресурсів				
1	З поточного рахунка в банку ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» перерахована			
а)	передплата фірмі ПП «Пластик» за комплектуючі вироби з пластмаси			12 000
б)	Відображений податковий кредит з ПДВ			2 000
в)	Надійшли до підприємства ЗАТ «Хладмонтаж» комплектуючі вироби з пластмаси та оприбутковувані на його складі			(опер.1а – опер.1б)
г)	Відображений розрахунок з податкового кредиту з ПДВ (вказати суму)			
д)	Зарахована сума попередньої оплати за пластмасові вироби			(див. опер.1а)

1	2	3	4	5
	I.2 Перша подія – отримання матеріальних ресурсів			
2	Отримані металовироби (труби оцинковані різних діаметрів, листи сталеві) від			
а)	ВАТ «Металік», їх оприбутковано на складі ЗАТ «Хладмонтаж»			22 000
б)	Відображений податковий кредит з ПДВ (суму визначити самостійно)			
в)	Перерахована оплата за металовироби ВАТ «Металік»			26 400
3	I.3 Придбання (закупівля) товарно-матеріальних цінностей			
а)	через підзвітних осіб			
	Завідуючому господарством ЗАТ «Хладмонтаж» Давиденко Р. В. видано з каси під звіт для придбання електролампочок для освітлення основного виробничого цеху підприємства			300
б)	Завгосп Давиденко Р. В. відзвітувала про використання наданих їй коштів (вона надала товарні чеки та склала авансовий звіт). Електролампочки (МШП) здані до комори цеху основного виробництва			250
в)	Невикористані підзвітною особою гроші повернуті до каси підприємства			50
II. ОПЕРАЦІЇ З ПРИДБАННЯ (ЗАКУПІВЛІ) НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ				
4	У підприємства ЗАТ «Станкоприлад» було закуплене нове виробниче устаткування на суму 60 000 грн (перша подія – отримання устаткування)			

1	2	3	4	5
а)	Підприємством ЗАТ «Хладмонтаж» оприбутковано устаткування			50 000
б)	Відображений ПДВ			10 000
в)	Сплачений рахунок постачальника – підприємства ЗАТ «Станкоприлад»			(опер.4а + опер.4б)
г)	Нове виробниче устаткування введено в експлуатацію в основному цеху ЗАТ «Хладмонтаж»			(див. опер.4а)
III. ОПЕРАЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ЦИКЛУ				
5	До виробництва зі складу нашого Товариства надійшли матеріально-сировинні ресурси, загальною сумою 23 000 грн, з них:			
а)	комплектуючі вироби з пластмаси			8 000
б)	вироби з металу			15 000
6	За звітний період нарахована заробітна плата основним виробничим працівникам; проведені нарахування на фонд заробітної плати загальнообов'язкових страхових зборів та утримання з заробітної плати робітників, передбачені чинним законодавством України			
а)	Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва			48 000
б)	Здійснені нарахування на фонд заробітної плати основних виробничих працівників Єдиного соціального внеску (ЄСВ), за ставкою 37% .			

1	2	3	4	5
в)	Із загальної суми заробітної плати, яка була нарахована працівникам Товариства, проведені загальнообов'язкові державні утримання, з них: - податок з доходів фізичних осіб (прибутковий податок) – до бюджету			6 000
	- на соціальні потреби, – органам державного соціального страхування, – ЄСВ (за ставкою 3,6%)			
7	Нарахована амортизація верстатів та виробничого устаткування ЗАТ «Хладмонтаж»			100 000
8	Виготовлена та оприбутковувана на складі готова продукція за фактичною собівартістю (суму визначити самостійно)			
IV. ОПЕРАЦІЇ З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ				
9	Реалізована готова продукція на суму 180 000 грн (з ПДВ). Перша подія – відвантаження продукції			
а)	Товариством відвантажена готова продукція її покупцям			180 000
б)	Нарахована сума податкових зобов'язань з ПДВ			30 000
в)	Віднесений дохід від реалізації на фінансовий результат (суму визначити самостійно)			
г)	Відображена собівартість реалізації продукції (суму визначити самостійно)			

1	2	3	4	5
д)	Списана собівартість реалізованої продукції ЗАТ «Хладмонтаж» на фінансовий результат (суму визначити самостійно)			
є)	У повному обсязі сплачена покупцями реалізована їм продукція за операцією 9 (суму визначити самостійно)			
<i>V. РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ (РОЗРАХУНКИ З КРЕДИТОРАМИ)</i>				
10	Сплачена заробітна плата працівникам Товариства. У той же час у касі залишилася сума зарплати, яка не могла бути отримана працівниками своєчасно з різних причин			
а)	Отримані в касу для виплати заробітної плати грошові кошти			40 180
б)	Сплачена заробітна плата згідно з платіжною відомістю			38 900
в)	Депонована сума своєчасно неотриманої працівниками заробітної плати (суму визначити самостійно)			
г)	Повернута до банку сума депонованої зарплати (суму визначити самостійно)			
11	З поточного рахунку у банку ЗАТ «Хладмонтаж» перераховані утримання: - до бюджету (заборгованість за податками)			28 000
	- суми зі страхування – з Єдиного соціального внеску – у повному обсязі (загальну суму визначити, виходячи з того, що 65 рахунків, як і його субрахунки, не матимуть залишку)			

Примітка 1.2 У теоретичних дослідженнях у галузі бухгалтерського обліку поширено вживається таке визначення чотирьох основних типів господарських операцій щодо їх впливу на бухгалтерський Баланс:

I тип: Активна стаття (зменшується) – Активна стаття (збільшується),

II тип: Пасивна стаття (зменшується) – Пасивна стаття (збільшується),

III тип: Активна стаття (збільшується) – Пасивна стаття (збільшується),

IV тип: Активна стаття (зменшується) – Пасивна стаття (зменшується).

За цією класифікацією й вкажіть у відповідній графі (див. табл. 1.8) тип, до якого відноситься кожна з названих у задачі господарських операцій.

Етап 7. Складання бухгалтерських записів (проведень) до господарських операцій

Далі ви повинні скласти бухгалтерські проведення до тих умовних господарських операцій ЗАТ «Хладмонтаж», що мали місце в діяльності нашого умовного підприємства протягом звітного періоду – 200X року (див. табл. 1.7). Рахунки бухгалтерського обліку слід зазначити, використовуючи їх код, відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції до Плану рахунків [9; 10].

Метод подвійного запису, що застосовується для цього, передбачає необхідність відображення кожної господарської операції по дебету одного рахунку бухгалтерського обліку та одночасно, – по кредиту іншого рахунку. Сума господарської операції свідчить про рух коштів (про обороти) на цих облікових рахунках, отже, по обох рахунках вона повинна бути однією й тією ж.

Приклад 2. Господарська операція: «За відповідним документом, на потреби основного виробництва були відпущені зі складу підприємства матеріали на загальну суму 18 200 грн».

На цю суму роблять наступний бухгалтерський запис:

Д-т 23 рах. “Виробництво”	}	18 200 грн
К-т 201 рах. “Сировина й матеріали”		

Там де це необхідно, слід розрахувати деякі суми до операцій та включити їх до Журналу господарських операцій (див. табл. 1.7).

Усі господарські операції виділені нами як окремі блоки (групи) відповідно до тих господарських процесів, до яких вони безпосередньо відносяться.

Перші два блоки курсової роботи відносяться до процесу постачання на підприємство матеріально-сировинних ресурсів і необоротних активів.

Щоб надати Вам підтримку у виконанні цієї частини завдання, нижче ми наведемо необхідні пояснення щодо відображення у бухгалтерському обліку тих господарських операцій, які є найскладнішими для Вас. Ваша ж подальша самостійна робота полягає у тому, щоб, уважно використовуючи наведені нами коментарі, мати змогу скласти бухгалтерські проведення до кожної без винятку господарської операції та зазначити необхідну суму по ній (див. табл. 1.7).

Примітка 1.3 Слід пам'ятати про те, що більшість підприємств України (юридичні особи) є платниками податку на додану вартість (далі, ПДВ) [2].

Відображення ПДВ у бухгалтерському обліку підприємства, – платника ПДВ, – відчуває на собі вплив від ведення податкового обліку. Через це, під час придбання ТМЦ та розрахунку за них завжди слід визначати, що є «першою подією»: «спочатку гроші (оплата) – потім доставка» (передплата цінностей) чи, навпаки, «спочатку отримання ТМЦ – потім їх оплата» (подальша оплата).

Отже, при закупівлі будь-якого виду ТМЦ (включаючи матеріально-сировинні ресурси, продукти незавершеного виробництва інших підприємств, товари, а також різні види об'єктів основних засобів) у підприємства-покупця виникає *податковий кредит з ПДВ*.

Під час продажу будь-якого виду ТМЦ у підприємства-продавця виникають *податкові зобов'язання з ПДВ*.

На сьогодні ставка податку на додану вартість в Україні складає 20% від вартості товарно-матеріальних цінностей (далі ТМЦ), що придбає (купує) підприємство.

Пояснення до операції 1.

У схемі «Перша подія – оплата» відбувається наступне (операції 1а-1д).

Операція 1а. Спочатку наше ЗАТ «Хладмонтаж» перераховує кошти постачальнику матеріально-сировинних ресурсів за ті ТМЦ, які воно в нього придбає. Загальна вартість їхньої оплати вже включає в себе суму ПДВ (тобто 20 % понад вартістю ТМЦ). Таким чином, сума коштів, що перераховуються, фактично складає 120 % вартості ресурсів.

Операція 1б. У платіжному дорученні, – документі, який надає підприємство-покупець ТМЦ у свій банк на оплату угоди, – величина ПДВ зазначається (виділяється) окремим рядком, підставою для чого є податкова накладна щодо цього. Отже, у підприємства-покупця (тобто, у нашого Товариства) виникає податковий кредит з ПДВ.

Сума податкового кредиту з ПДВ складає 1/6 всієї вартості оплати. Це є 20 % у складі суми, зазначеної в платіжному дорученні підприємства-покупця.

Тож, бухгалтерський запис до цієї операції виглядає наступним чином:

Дебет	641/ПДВ субрахунка,	} На суму 1/6 від суми операції 1а.
Кредит	644 субрахунка	

Примітка 1.4 Застосування 644 субрахунка пов'язане із таким. При здійсненні передплати за ТМЦ підприємство-покупець ще не отримало податкову накладну від їхнього продавця. Цей субрахунок, по суті, є своєрідним «буфером»: так, він відображає утворення у підприємства-покупця податкового кредиту, але ще не надає йому можливостей для відшкодування продавцеві ПДВ.

Операція 1в. Далі підприємство-покупець (ЗАТ «Хладмонтаж») отримує матеріально-сировинні ресурси на свій склад (у сховище), де вони фактично зараховуються до складу наявних виробничих запасів. Це означає, що бухгалтерія нашого Товариства повинна відобразити в бухгалтерському обліку первісну вартість усіх придбаних матеріальних ресурсів на момент їхнього оприбуткування (тобто, зарахування до складу виробничих запасів підприємства-покупця), без суми ПДВ.

Одночасно перед постачальником цих ресурсів з боку ЗАТ «Хладмонтаж» виникають розрахункові зобов'язання (тобто, утворюється кредиторська заборгованість підприємства-покупця за ТМЦ).

Бухгалтерський запис до цієї операції:

<i>Дебет</i> 20 рахунка (зазначається субрахунок цього рахунка залежно від виду виробничих запасів),	}	На суму за операцією 16.
<i>Кредит</i> 631 субрахунка		

Операція 1г. Під час оприбутковування виробничих запасів не слід забувати про необхідність «погашення» податкового кредиту з ПДВ, який раніше був відображений за кредитом 644 субрахунка (див. операцію 1б), – вважатимемо, що податкову накладну вже надано. Зробимо відповідний запис:

<i>Дебет</i> 644 субрахунка,	}	На суму за операцією 1б.
<i>Кредит</i> 631 субрахунка		

Таким чином, 644 субрахунок «закривається».

Операція 1д. Якщо ми уважно простежимо за ланцюжком бухгалтерських проведення, що мав місце в операції 1 (див. операції 1а – 1г), то побачимо, що у нас залишились дебіторська (відображена на 371 субрахунку) і кредиторська (на субрахунку 631) види заборгованості. Ми повинні їх погасити через те, що ТМЦ вже знаходяться на складі ЗАТ «Хладмонтаж». Тому нам треба зробити наступний бухгалтерський запис про їх взаємопогашення:

<i>Дебет</i> 631 субрахунка,	}	На суму попередньої оплати за операцією 1а.
<i>Кредит</i> 371 субрахунка		

Примітка 1.5 Нами наведені лише коди бухгалтерських рахунків. Вам треба визначити їх назву за чинним Планом рахунків бухгалтерського обліку та призначення відповідно до Інструкції щодо застосування цього Плану рахунків [9; 10].

Пояснення до операції 2.

У схемі «Перша подія – отримання ТМЦ» бухгалтерський облік менш складний: спочатку ми повинні оприбуткувати ТМЦ на складі підприємства-покупця (без ПДВ), потім треба відобразити податковий кредит з ПДВ (20 % від вартості оприбуткованих на складі ТМЦ) і, нарешті, ми маємо розрахуватися з постачальником за всю вартість товарно-матеріальних цінностей, разом з ПДВ (сума *операцій 2а та 2б*).

Пояснення до операції 3.

При придбанні ТМЦ від підзвітних осіб ми маємо справу з типовим процесом видачі під звіт грошових коштів з каси і з подальшим звітом про їх використання (*операція 3а*). В *операції 3б* відбувається оприбутковування ТМЦ на склад підприємства, що придбало їх, отже за дебетом цієї операції потрібно зазначати рахунок окремого виду матеріально-сировинних ресурсів або субрахунок, – для більш точного визначення їх виду (20 рахунок або субрахунки 201, 202 та ін.; 22 рахунок або відкриті до нього субрахунки; 28 рахунок або відкриті до нього субрахунки) [9; 10].

Пояснення до операції 4.

Операції, що пов'язані з придбанням необоротних активів, багато в чому схожі на операції з придбання ТМЦ, однак, головна їх відмінність полягає в тому, що необоротні активи за своїм економічним змістом не є виробничими запасами: вони – засоби праці, а не предмети праці. Тому при придбанні необоротних активів підприємство-покупець стає фактично інвестором цих активів (на цьому етапі він лише інвестує (вкладає) гроші в їх придбання).

Бухгалтерський запис до *операції 4а* вказує на вкладення коштів у нове виробниче обладнання. При цьому нам слід дебетувати відповідний субрахунок 15 рахунку «Капітальні інвестиції»:

Дебет	152 субрахунок,	}	На суму вартості устаткування без ПДВ.
Кредит	631 субрахунок		

Відображення ПДВ та оплата рахунка постачальника робляться, як і раніше (див. операцію 2б і 2в), оскільки перша подія – отримання устаткування.

Примітка 1.6 Якщо ЗАТ «Хладмонтаж» придбало необоротні активи, щоб надалі використовувати їх у своїй діяльності, а не з метою їх подальшого перепродажу, то воно обов’язково мусить у якийсь час ввести їх до експлуатації. Це означає, що дані об’єкти мають бути виведені зі складу капітальних інвестицій підприємства, а їх вартість повинна бути додана до відповідного виду тих об’єктів необоротних активів, що вже використовуються підприємством. У нашому випадку (*операція 4г*) бухгалтерський запис вказує на введення до експлуатації придбаного виробничого устаткування, тобто збільшується вартість цього виду об’єктів основних засобів:

<i>Дебет</i> 104 субрахунка,	}	На суму вартості устаткування без ПДВ.
<i>Кредит</i> 152 субрахунка		

З першого числа місяця, що є наступним після місяця (дати) введення до експлуатації об’єкта основних засобів, розпочнеться нарахування амортизації за цим об’єктом.

Третій блок завдання стосується процесу виробництва продукції, тобто формування в обліку собівартості продукції, що виготовляється.

Пояснення до операції 6.

Відповідно до чинного законодавства кожне підприємство зобов’язане надавати допомогу суспільству в різних сферах соціального страхування – здійснювати *загальнообов’язкове державне страхування*. Тож, окрім витрат, які закономірно формуються в складі виробничої собівартості продукції (пов’язані із необхідністю використання у виробництві матеріально-сировинних ресурсів, основних засобів, трудових ресурсів), до їхнього складу повинні обов’язково увійти й витрати на соціальні заходи (*страхові збори або нарахування*), що здійснюються на фонд оплати праці персоналу підприємства.

З 01.01.2011 року правила нарахування внесків на державне соціальне страхування кардинально змінилися. Відтепер замість чотирьох різних внесків за різними ставками до чотирьох різних фондів (до Пенсійного Фонду України, – з пенсійного страхування, а також до органів (фондів) загальнообов'язкового державного соціального страхування – з безробіття, на випадок тимчасової втрати працездатності та від нещасного випадку на виробництві) слід сплачувати один, так званий «Єдиний соціальний внесок» (далі ЄСВ).

Порядок нарахування та сплати ЄСВ регулює Закон від 08.07.2010 р. № 2464-VI [3]. Відповідальність за його виконання покладено на Пенсійний фонд України. При цьому залишаються також чинними інші чотири соціальні закони України:

- Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування;
- Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття;
- Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності [4-7].

Роботодавці (різні підприємства) повинні нараховувати й сплачувати ЄСВ за різними ставками за рахунок того, що вони знаходяться на різних умовах оподаткування та мають різний клас професійного ризику. Уся сума цього внеску (після надходження до бюджету) буде розподіленою між різними фондами.

Вважатимемо, що ЗАТ «Хладмонтаж» знаходиться *на загальній системі оподаткування* та має 15 клас професійного ризику виробництва. Тоді для нашого Товариства (див. операцію 6б) ставка ЄСВ буде визначатись відповідно до статті 8 Закону Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [3] і становитиме 37 % від фонду фактично нарахованої робітникам заробітної плати (Додаток Г).

Отже, до собівартості продукції, яка виготовляється підприємством, обов'язково повинні бути включені ще й витрати на соціальні заходи, які потім

будуть сплачені підприємством (як роботодавцем) до органів державного соціального страхування відповідно до чинного законодавства.

Бухгалтерський запис до *операції бб* має вигляд:

Дебет	23 рахунка,	}	На суму Єдиного соціального внеску, що нарахований за відповідною відсотковою ставкою.
Кредит	65 рахунка.		

Операція б в. Крім того, що підприємства (як роботодавці) беруть участь у забезпеченні соціальних програм держави, їх наймані працівники, – персонал, – незалежно від рівня посади, яку обіймають, та кваліфікації праці, також беруть участь у цьому процесі: вони сплачують податок з доходів фізичних осіб і роблять свій внесок у розвиток соціальних програм із своєї зарплати (також сплачуючи ЄСВ, але за іншою ставкою). На 01.01.2011 року ставка ПДФО (податку з доходів фізичних осіб) складала 15% від суми нарахованої працівнику заробітної плати. Ставка ЄСВ для найманих працівників у нашому прикладі складатиме 3,6% (Додаток Д).

Працівники бухгалтерської служби підприємства виконують всі необхідні утримання з заробітної плати працівників підприємства “автоматично” відповідно до чинного законодавства України. По-перше, такий порядок усуває можливі незручності, що можуть виникнути у працівників, коли б вони самі здійснювали ці платежі, по-друге, держава отримує систему надійного контролю за цим процесом. Таким чином, замість номінальної заробітної плати (тобто такої, що ще не “очищена” від податків і зборів різного роду) кожний працівник підприємства одержує в касі реальну (“чисту”) заробітну плату, з якої вже зроблені всі необхідні утримання.

Примітка 1.7 Під час складання бухгалтерських записів до *операції бв* дебетується 661 рахунок і кредитуються 641/ПДФО субрахунок та 65 рахунок відповідно.

Четвертий блок завдання містить у собі господарські операції, що пов’язані з реалізацією продукції.

При реалізації продукції можлива її передплата. Однак слід враховувати й те, що передплати може й не бути. Ми будемо виходити з того, що з підприємством ЗАТ «Хладмонтаж» покупці розраховуються не одразу, а тільки після того, як отримають від нього продукцію (тобто, в нашому випадку має місце розрахунок на умовах подальшої оплати).

Пояснення до операції 9.

Операція 9а. Спочатку Товариство відвантажує готову продукцію покупцям. При цьому відбувається збільшення його дебіторської заборгованості (з боку покупців) та одночасно збільшується дохід підприємства від реалізації готової продукції. Це оформлюється бухгалтерським записом:

Дебет	36 рахунка,	}	На всю вартість продукції (разом із нарахованим на неї ПДВ).
Кредит	701 субрахунка		

Операція 9б. Нагадаємо, що ПДВ складає 20 % від вартості продукції, що продається. При відвантаженні продукції у нашого підприємства виникають податкові зобов'язання з ПДВ. Це означає, що дохід підприємства потрібно зменшити на суму ПДВ:

Дебет	701 субрахунка,	}	На суму ПДВ.
Кредит	641/ ПДВ субрахунка		

Операція 9в. Дохід від реалізації також має бути списаний, – на фінансовий результат діяльності підприємства:

Дебет 701 рахунка,
Кредит 79 рахунка.

При цьому слід враховувати, що дохід в *операції 10а* був зменшений в *операції 10б* на суму ПДВ.

Операція 9г. Далі ми повинні віднести фактичну собівартість готової продукції на собівартість її реалізації, бо цієї продукції вже немає на складі підприємства ЗАТ «Хладмонтаж»:

<i>Дебет</i> 90 рахунка,	}	На частину суми фактичної собівартості готової продукції, раніше відображеної на рахунку 26 (без ПДВ).
<i>Кредит</i> 26 рахунка		

Операція 9д. Собівартість реалізованої продукції має бути списана, в свою чергу, на фінансові результати діяльності підприємства:

Дебет 79 рахунка,
Кредит 90 рахунка.

Операція 9є. Ми розглянули, як підприємство відвантажило продукцію і віднесло на фінансові результати доходи та витрати, що пов'язані з її реалізацією. Та є ще одна операція, коли підприємство отримує на свій поточний рахунок кошти від покупців (за продукцію і ПДВ), тоді зменшується сума дебіторської заборгованості підприємства (з боку покупців).

Таким чином, остання операція, пов'язана з реалізацією продукції, на умовах наступної оплати, та свідчить про необхідність погашення Товариством наявної дебіторської заборгованості, оскільки покупці вже розрахувалися з ним за одержану від нього продукцію.

П'ятий блок завдання містить операції, що пов'язані з поверненням на поточний рахунок коштів своєчасно не виданої працівникам, але належної їм заробітної плати, та операції, що пов'язані з погашенням підприємством наявної кредиторської заборгованості.

Такі операції ми називаємо «розрахункові» через те, що вони не належать до жодного з господарських процесів, але обслуговують обіг коштів.

Примітка 1.8 Розглянувши оформлення в бухгалтерському обліку операцій, що наведені в Журналі господарських операцій (див. табл. 1.7), потрібно сказати і ще про один важливий факт, що має місце в бухгалтерському обліку.

Йдеться про необхідність визначення фінансового результату підприємства – прибутку чи збитку. Для цього рахунки 7 і 9 класів наприкінці кожного звітного періоду обов'язково «закриваються» на 79 рахунку (тобто не повинні мати залишку на початок наступного звітного періоду). Сам 79 рахунок, у свою чергу, «закривається» на 44 рахунку. Якщо доходи перевищують витрати, то фінансовий результат – прибуток; якщо, навпаки, доходи менше видатків, то – збиток.

Задача 4. Визначення оборотів та кінцевих залишків на рахунках бухгалтерського обліку

Необхідно: Відобразити на рахунках синтетичного обліку рух активів, капіталу, зобов'язань та визначити кінцевий залишок на кожному з рахунків.

Рекомендації до виконання задачі 4

Етап 8. Визначення залишків на рахунках бухгалтерського обліку

Щоб скласти Оборотної відомість і на її основі вивести баланс підприємства на кінець звітного періоду (тобто скласти кінцевий Баланс підприємства), необхідно спочатку визначити залишки та обороти на аналітичних і синтетичних рахунках бухгалтерського обліку.

Для того, щоб визначити кінцеві залишки на всіх задіяних нами рахунках, спочатку необхідно звернутися до тих з них, що були відкриті нами раніше (див. задачу 2, етапи 4 і 5). На вже відкриті рахунки слід перенести усі обороти по них, що мали місце протягом звітного періоду. Одночасно з цим, навпроти кожної суми дебетового або кредитового обороту треба зазначити номер відповідної господарської операції (див. табл. 1.7).

Потім слід відкрити ті синтетичні рахунки, яких раніше не було відкрито, бо вони не мали початкового сальдо і вперше зустрілися у Журналі реєстрації господарських операцій (див. табл. 1.7). За ними також треба зібрати всі дебетові та кредитові обороти із зазначенням номера відповідної операції за дебетом та кредитом кожного з рахунків.

Таким чином, загальна кількість створених нами «Т» - рахунків відповідає всім рахункам, що брали участь у початковому балансі підприємства (див. Додаток Б) та з допомогою яких робився запис господарських операцій (див. табл. 3. 1).

Наприкінці необхідно підрахувати загальні суми всіх оборотів (дебетових, кредитових) та визначити кінцеві залишки на всіх, без винятку, відкритих нами бухгалтерських рахунках (як синтетичного, так й аналітичного обліку).

Підрахувавши суми оборотів і вивівши кінцеві залишки на кожному рахунку, розпочинаємо складання сальдової Оборотної відомості.

Задача 5. Складання перевірного («пробного») та кінцевого бухгалтерських Балансів

Необхідно: Скласти Оборотну відомість та кінцевий бухгалтерський Баланс підприємства ЗАТ «Хладмонтаж» (за звітний період).

Рекомендації до виконання задачі 5

Етап 9. Складання Оборотної відомості

Оборотна відомість – це перевірочний (або, як її ще називають, «пробний») Баланс підприємства, що складається лише за синтетичними рахунками. Вона містить усі початкові сальдо бухгалтерських рахунків з урахуванням відображення змін, що були викликані по них господарськими операціями підприємства (тими, які відбулися протягом звітного періоду).

Оборотна відомість містить також й кінцеві залишки на всіх рахунках.

В Оборотній відомості обов'язково потрібно дотримуватися рівноваги між загальними сумами:

- початкових залишків на активних і пасивних рахунках;
- оборотів за активними і пасивними рахунками;
- кінцевих залишків на активних і пасивних рахунках, рис. 1.4.

Оборотну відомість треба скласти за допомогою Додатка Є.

Шифр рахунка (або субра- хунка)	Залишок на початок звітнього періоду (Зп)		Обороти за звітний період		Залишок на кінець звітнього періоду (Зк)	
	Дебет (у активних рахунках)	Кредит (у пасивних рахунках)	Дебет (усі обороти)	Кредит (усі обороти)	Дебет (у активних рахунках)	Кредит (у пасивних рахунках)
....
....
....
....
УСЬОГО	$\Sigma \text{Зп}(Д)$	= $\Sigma \text{Зп}(К)$	$\Sigma \text{Об}(Д)$	= $\Sigma \text{Об}(К)$	$\Sigma \text{Зк}(Д)$	= $\Sigma \text{Зк}(К)$

Рис. 1.4 – Схематичне зображення Оборотної відомості підприємства

Проаналізуйте, які зміни відбулися на рахунках бухгалтерського обліку протягом звітнього періоду (див. Додаток Є).

Етап 10. Складання кінцевого Балансу підприємства

Використовуючи інформацію з Оборотної відомості (див. Додаток Є) та дотримуючись раніш наданих рекомендацій (див. задачу 1, етапи 1-3), складіть аналогічним чином Баланс підприємства ЗАТ «Хладмонтаж» на кінець звітнього періоду (на 31 грудня 200Х року) у статистичній формі 1 (див. Додаток Б).

Для цього одержані нами підсумкові дані в оборотній відомості слід перенести до типової форми 1 «Баланс підприємства», до графи «На кінець звітнього періоду». Нагадуємо, що заздалегідь всі дані потрібно перевести в «тис. грн».

Порівняйте між собою отримані Баланси (на початок звітнього періоду та на його кінець).

Проаналізуйте, як змінився загальний підсумок (валюта) Балансу звітнього періоду в порівнянні з попереднім роком: він збільшився чи зменшився? Про що свідчить наявна зміна суми валюти Балансу? Які зміни відбулися при цьому в структурі Балансу?

КУРСОВА РОБОТА 2

ОБЛІК АКТИВІВ, КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМАТИКА ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

В обсязі 15-20 сторінок зробіть реферат за своїм варіантом курсової роботи, табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Теоретичні питання до курсової роботи за варіантами

№ варіанта	Зміст теоретичного питання
1	Організація синтетичного та аналітичного обліку на підприємствах України
2	Організація обліку процесу постачання на підприємстві
3	Облік процесу виробництва та його залежність від технологічних особливостей
4	Загальна характеристика процесу реалізації у промисловості
5	Особливості обліку необоротних активів в Україні
6	Зарубіжний досвід організації обліку необоротних активів
7	Особливості обліку основних засобів та малоцінних необоротних активів
8	Облік капітальних інвестицій
9	Особливості обліку нематеріальних активів
10	Особливості обліку оборотних активів
11	Зарубіжний досвід організації обліку оборотних активів
12	Визначення первісної оцінки запасів
13	Особливості обліку товарів при їх оптовому та роздрібному продажу
14	Дебіторська заборгованість: основи обліку
15	Облік грошових коштів та їх еквівалентів
16	Капітал та основи його обліку в Україні
17	Облік капіталу: порівняння вітчизняного досвіду із зарубіжним
18	Основи обліку зобов'язань
19	Характеристика поточних зобов'язань щодо їх обліку
20	Облік праці та її оплати у сучасних умовах господарювання
21	Організація обліку витрат на підприємствах
22	Методи обліку витрат та калькулювання собівартості продукції
23	Облік доходів підприємства та визначення фінансового результату
24	Призначення форми 2 «Звіт про фінансові результати»
25	Особливості позабалансового обліку

КОМПЛЕКС ЗАДАЧ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Умова завдання до курсової роботи

Загальна характеристика діяльності підприємства: умовне підприємство – Товариство з обмеженою відповідальністю «Світ інструменту» (далі ТОВ або Товариство), відповідно до КВЕД України займається виробництвом механічного та електротехнічного інструменту.

Основні види продукції цього підприємства: ножі та різальні деталі для машин і механічних приладів, ручний інструмент (викрутки, щипці тощо), циркулярні пилки та деталі до них, електродрилі, кутошліфувальні машини тощо.

Банківською установою, де Товариство має свій поточний рахунок, є ВАТ «Альфа-банк».

Середньооблікова чисельність працівників - 145 осіб.

Структура ТОВ «Світ інструменту»: офісне приміщення – адміністрація, бухгалтерія, економічні та технологічні служби; цех № 1 – лиття під тиском та механічна обробка деталей; цех № 2 – складальне виробництво; склад для зберігання ресурсів (виробничих запасів, основних засобів, готової продукції, товарів); торговельний павільйон (магазин) – продаж власної продукції та товарів.

Основними матеріалами, що використовує наше умовне підприємство у своїй виробничій діяльності, є: сталеві заготовки та заготовки з кольорових металів, сталеві листи, сталеві та металеві стрижні, дроти з кольорового металу, пластмасові концентрати та кольорові суміші до них тощо.

Постачальники основних матеріалів нашого Товариства: пластмаси та суміші до них – ВАТ «Хімпром», металеві вироби – ВАТ «Металік».

ТОВ «Світ інструменту» є платником податку на прибуток і податку на додану вартість (ПДВ) на загальних підставах. Ставка Єдиного соціального

внеску становить умовно: для роботодавця – 38% (41 клас професійного ризику), а для найманих працівників – 3,6%, (див. Додатки Г і Д). Ставку податку з доходів фізичних осіб (ПДФО) будемо вважати єдиною для всіх працівників – 15% від суми нарахованої працівникам заробітної плати.

В якості *періоду, що нами досліджується* ми будемо вважати вересень 200X року. Рік слід обирати найближчим до того часу, коли ми виконуємо завдання (наприклад, 200X рік = 2010 р. чи 200X рік = 2011 р. й так далі).

З Наказу про облікову політику ТОВ «Світ інструменту» на 200X рік нам відомо про таке:

- вартісна межа основних засобів перевищує 1000 грн (самостійно обирається для ведення бухгалтерського обліку), термін використання цих засобів понад 1 рік;
- при амортизації усіх об'єктів основних засобів застосовують лише прямолінійний метод;
- погашення вартості малоцінних необоротних активів слід здійснювати включенням до витрат їхнього зносу в розмірі 50 % при передаванні їх в експлуатацію і 50 % при вибутті з експлуатації;
- вартість МШП списується у першому місяці використання у розмірі 100% їхньої вартості;
- підприємство обліковує витрати на рахунках лише 9-го класу та застосовує нормативний метод обліку витрат (для зведеного їхнього обліку);
- моментом реалізації продукції підприємства слід вважати одну з подій, що відбулася раніше: надходження грошей на розрахунковий рахунок або відвантаження продукції.

Відомо, що 12 серпня 200X року ТОВ «Світ інструменту» був придбаний факс «Sharp UX-53» (первісна вартість – 1200 грн, термін корисної експлуатації – 10 місяців). 15.08. 200X р. факс введений у експлуатацію в офісі.

Крім того, до Вашої уваги запропонована інформація, яка є необхідною для виконання розрахунків у процесі обліку основних засобів та готової продукції нашого Товариства (табл. 2.2 і 2.3).

Таблиця 2.2 – Інформація про основні засоби Товариства, грн

Назва об'єкта основних засобів	Первісна вартість на 01.09.11	Знос на 01.09.11	Строк експлуатації, у роках
1. Офісне приміщення	1850000	277500,00	20
2. Будівля цеху № 1	940540	141081,00	20
3. Будівля цеху № 2	480460	72069,00	20
4. Будівля торговельного павільйону	345500	80616,67	10
5. Будівля складу	580700	164531,67	10
6. Термопластавтомат (ТПА) однопозиційний для лиття під тиском ДЕ 3132-250Ц1	145800	14580,00	10
7. Система управління литною машиною (СУЛМ)	1920	512,00	5
8. Дробарка для пластмас (тонкого помелу) SWP-200	75000	14285,71	7
9. Міксер ТКА-150	3500	933,33	5
10. Настільний свердлувальний верстат 2м 112	5340	2288,57	7
11. Токарний верстат ТШ 3-13-25 (Універсал-В)	10600	3180,00	10
12. Стрічковошліфувальний верстат по металу GRIT GX75	11700	3510	10
13. Модуль для круглого шліфування GRIT GXC	10500	4200	5
14. Малотонажна вантажівка ГАЗ 330232	120800	16777,78	15
15. Комп'ютери (5 шт.)	21000	8167,08	3

Таблиця 2.3 – Інформація про готову продукцію Товариства, грн

Назва продукції	Кількість	Виробнича собівартість одиниці продукції	Ціна продажу за одиницю (без ПДВ)
Кутошліфувальна машина професійного класу використання	20	1140	2000
Набір ручних побутових господарських інструментів	1	330	370
Циркулярна пилка	5	3580	3900
Пластмасовий футляр для кутошліфовальної машини	10	197	230

Усі операції за вересень 200X року підприємства ТОВ «Світ інструменту» відображені в Журналі господарських операцій, табл. 2.4.

НЕОБХІДНО:

- скласти бухгалтерські проведення за усіма господарськими операціями, див. табл. 2.4;
- визначити (розрахувати) відсутні суми та зробити необхідні записи в Журналі господарських операцій (див. табл. 2.4);
- скласти відомості за 10 та 13 рахунками (Додатки Ж і З);
- придумати початковий Баланс Товариства та дослідити, щоб усі залишки за його статтями були пов'язані з наявною в завданні інформацією;
- скласти Баланс підприємства станом на 30 вересня 200X року.

Таблиця 2.4 – Журнал господарських операцій ТОВ «Світ інструменту» за вересень 200X року, грн

№ з/п	Зміст господарської операції та документ, що засвідчує її проведення	Дебет рахунка	Кредит рахунка	Сума
1	2	3	4	5
1	<i>Придбання матеріалів за попередньою сплатою</i>			
а)	Перераховано аванс ВАТ «Хімпром» за пластмасові концентрати (платіжне доручення, банківська виписка)			30 000
б)	Відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна надана одразу)			
в)	Отримані на склад пластмасові концентрати від постачальника у повному обсязі (накладна, товарно-транспортна накладна)			
г)	Відображений податковий кредит із ПДВ (податкова накладна)			
д)	Проведено залік заборгованостей у повному обсязі (бухгалтерська довідка)			
2	<i>Придбання запасів з наступною оплатою</i>			
а)	На складі Товариства оприбутковані металовироби (сталеві стрижні різних діаметрів, сталеві й алюмінієві заготовки) від ВАТ «Металік»			5 500
б)	Відображений податковий кредит з ПДВ			
в)	Перерахована оплата за металовироби ВАТ «Металік»			
3	<i>Придбання товарно-матеріальних цінностей підзвітною особою</i>			
а)	Отримано готівку в касу підприємства для видачі підзвітній особі (банківська виписка, корінець грошового чека)			2 500

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
3 б)	Видана з каси під звіт готівка завгоспу Федорчуку О. Л. для придбання пластикових коробок (видатковий касовий ордер)			2 500
в)	Оприбутковані на склад придбані підзвітною особою коробки пластикові для пакування наборів ручних побутових господарських інструментів – 100 штук, за ціною 15 грн за одиницю (авансовий звіт, товарні чеки)			1 500
г)	Невикористаний у триденний термін залишок підзвітної суми повернений до каси підприємства (авансовий звіт, прибутковий касовий ордер)			
4 а)	Нарахована заробітна платня (розрахунково-платіжні відомості працівників типової форми П-6) : - робітникам основного виробництва			372 180
б)	- загальновиробничому персоналу			74 436
в)	- адміністративному персоналу			160 621
г)	- працівникам торгівельного павільйону			130 263
5 а)	Нараховані лікарняні за три дні непрацездатності робітнику відділу збуту Соколенко Т. І. (листок непрацездатності, розрахунок бухгалтерії)			312
6 а)	Здійсненні нарахування по фонду оплати праці за Єдиним соціальним внеском, за категоріями персоналу: - робітників основного виробництва			

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
б б)	- загальновиробничого персоналу			
в)	- адміністративного персоналу			
г)	- працівників торговельного павільйону			
7	Здійснені утримання з заробітної платні працівників – узагальнено (розрахунково-платіжні відомості працівників):			
а)	- податок з доходів фізичних осіб (ПДФО)			
б)	- Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)			
8	Зі складу на виробництво відпущений мідний дріт (накладна на внутрішнє переміщення матеріалів):			
а)	- цеху № 1 (марка ВВП-1 3х1,5, кількість 45 м, ціна за 1 м – 4 грн 00 коп.)			
б)	- цеху № 2 (марка ПВС-2х2,5, кількість 100 м, ціна за 1 м – 8 грн 50 коп.)			
9	Нарахована амортизація (відомість нарахування амортизації, Додаток 3), за видами основних засобів:			
а)	- адміністративної будівлі (офісне приміщення)			
б)	- будівлі цеху № 1			
в)	- будівлі цеху № 2			
г)	- будівлі торговельного павільйону			
д)	- будівлі складу загальногосподарського призначення			

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
9 ж)	- термопластавтомату ДЕ 3132-250Ц1			
з)	- системи управління литною машиною (СУЛМ)			
к)	- дробарки для пластмас SWP-200			
л)	- міксеру (для змішування пластмасових гранулянтів) ТКА-150			
м)	- настільного свердлувального верстату 2м 112			
н)	- токарного верстату ТШ 3-13-25 (Універсал-В)			
п)	- стрічковошліфувального верстату по металу GRIT GX75			
р)	- модулю для колового шліфування GRIT GXC			
с)	- малотонажної вантажівки ГАЗ 330232			
т)	- комп'ютерів (бухгалтерія)			
ф)	- факсу «Sharp UX-53»			
10	Витрати на електроенергію (рахунок):			
а)	- цех № 1			540
	- відображений податковий кредит із ПДВ (податкова накладна)			
б)	- цех № 2			300
	- відображений податковий кредит із ПДВ (податкова накладна)			
в)	- адміністративне приміщення			280
	- відображений податковий кредит із ПДВ (податкова накладна)			

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
10	- торговельний павільйон			140
г)	- відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна)			
11	Витрати на прибирання приміщень (акт виконаних робіт клінінгової компанії ТОВ «Затишок»):			
а)	- цеху № 1			1 000
	- відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна)			
б)	- цеху № 2			1 400
	- відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна)			
в)	- адміністративної будівлі			500
	- відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна)			
г)	- торговельного павільйону			250
	- відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна)			
12	Використані пластикові коробки (70 штук) для пакування (комплектації) наборів побутових господарських інструментів, що були придбані завгоспом Федорчуком О. Л. (накладна на внутрішнє переміщення матеріалів)			
13	Загальновиробничі витрати віднесені (розрахунок розподілу загальновиробничих витрат) до:			

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
13 а)	- виробничих витрат (умовно, 36% від загальної суми 91 рахунку)			40 277,71
б)	- собівартості реалізованої продукції			
14	Оприбуткована продукція з виробництва за виробничою собівартістю, див. табл. 2.3 (акт оприбуткування готової продукції):			
а)	10 одиниць кутошліфувальних машин (цех № 2)			
б)	5 одиниць наборів ручних побутових господарських інструментів (цех № 2)			
в)	20 одиниць циркулярних пилок (цех № 2)			
г)	10 одиниць пластмасових футлярів для кутошліфувальних машин (цех № 1)			
15	<i>Надходження основних засобів як внесок до статутного капіталу підприємства</i> Одержано як внесок від одного з засновників і введено в експлуатацію фрезерний станок КОРВЕТ-417, строк експлуатації 10 років (установчі документи, акт а) приймання-передачі основних засобів)			10 840
16	<i>Придбання малоцінного необоротного матеріального активу з наступною сплатою</i> Одержаний принтер HP Deskjetv3050 J 610a, термін експлуатації 4 роки (договір а) купівлі-продажу, накладна)			600
б)	Відображено суму податкового кредиту (податкова накладна)			
в)	Принтер уведений в експлуатацію (передано в бухгалтерію підприємства, акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів)			

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
16 г)	Перераховано кошти постачальнику (платіжне доручення, банківська виписка)			
17	<i>Виготовлення основних засобів із залученням підрядника (із матеріалу нашого Товариства)</i>			
а)	Перераховано аванс на виготовлення комплекту меблів (4 шафи для офісу) підряднику, що є платником ПДВ (платіжне доручення, банківська виписка)			6 960
б)	Відображений податковий кредит з ПДВ (податкова накладна надана одразу)			
в)	Списані матеріали, використані на виготовлення меблів (накладна на відпуск матеріалів)			7 200
г)	Отримано послуги з виготовлення меблів у повному обсязі (акт виконаних робіт)			
д)	Відображений податковий кредит із ПДВ (податкова накладна)			
ж)	Меблі введені в експлуатацію, термін експлуатації 8 років (акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів)			
з)	Відображено закриття заборгованостей (бухгалтерська довідка)			
18	<i>Виплата зарплатні за попередній місяць</i>			
а)	Отримано готівку в касу для виплати заробітної плати (банківська виписка, прибутковий касовий ордер)			600 325
б)	Виплачено зарплатню (платіжна відомість, розрахунково-платіжна відомість)			540 292

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
18 в)	Депоновано невиплачену заробітну платню (відомість депонування заробітної платні)			
г)	Повернено готівку на рахунок до банку (видатковий касовий ордер, банківська виписка)			
д)	Перераховано в бюджет податок з доходів фізичних осіб у повному обсязі (платіжне доручення, банківська виписка)			
ж)	Перераховано внески на соціальне страхування – ЄСВ у повному обсязі (платіжне доручення, банківська виписка)			
19	<i>Реалізовано продукцію за передплатою</i>			
а)	Одержано у повному обсязі передоплату від покупця (за 12 одиниць куто-шліфувальних машин і 6 наборів ручних побутових інструментів), див. табл. 2.3 (банківська виписка)			
б)	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ (податкова накладна)			
в)	Отримано дохід при відвантаженні продукції покупцю (накладна, товарно-транспортна накладна)			
г)	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ (податкова накладна)			
д)	Відображено собівартість реалізованої продукції, див. табл. 2.3 (відомість обліку готової продукції)			
ж)	Проведений взаємозалік заборгованостей (бухгалтерська довідка)			

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
	<i>Реалізація продукції з наступною сплатою</i>			
20	Реалізовано: 8 одиниць циркулярних пилок і 20 пластмасових футлярів для			
а)	кутошліфувальних машин, див. табл. 2.3			
	Відображений дохід при відвантаженні продукції покупцю (накладна)			
б)	Нараховані податкові зобов'язання із ПДВ (податкова накладна)			
в)	Списана собівартість реалізованої продукції, див. табл. 2.3 (бухгалтерська довідка)			
г)	Одержана оплата від покупця у повному обсязі (банківська виписка)			
21	Віднесено витрати на рахунок фінансових результатів (розрахунок бухгалтерії):			
а)	собівартість реалізованої продукції			
б)	адміністративні витрати			
в)	витрати на збут			
22)	Віднесено доходи на рахунок фінансових результатів (розрахунок бухгалтерії):			
а)	- від реалізації готової продукції			
23	Визначено фінансовий результат (розрахунок бухгалтерії):			
а)	- прибуток (збиток) від операційної діяльності			
б)	- прибуток (збиток) від іншої діяльності			

ПРИМІТКА 2.1 У ПСБО 7 «Основні засоби» зазначено: для того, щоб визначити річну суму амортизації об'єкту основних засобів *за прямолінійним методом* треба вартість об'єкта основних засобів (що амортизується) поділити на очікуваний період його корисного використання [8]:

$$A_p = (ПерВ - Лв) / T, \quad (2.1)$$

де A_p – річна сума амортизації, грн;

ПерВ – первісна вартість об'єкта основних засобів, грн;

Лв – ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів, грн;

T – термін (строк) корисного використання об'єкта необоротних активів, у роках.

Відповідно до цього місячна сума амортизації (A_m , грн) визначатиметься:

$$A_m = A_p / 12. \quad (2.2)$$

ПРИМІТКА 2.2 Відповідно до нового Податкового Кодексу України *метод прискореного зменшення залишкової вартості* застосовується лише при нарахуванні амортизації на об'єкти основних засобів, що входять до груп 4 «Машини та обладнання» та 5 «Транспортні засоби» [2].

ПРИМІТКА 2.3 Не слід забувати, що кожна стаття Балансу є сукупністю залишків за рахунками (наприклад, на початок звітного періоду), які за своїм економічним змістом відповідають їй. Тож, для того, щоб було зручніше придумувати данні для початкового Балансу підприємства, можна спочатку скласти сальдову Оборотну відомість, а потім об'єднати залишки по рахунках за відповідними рахункам статтями статистичної форми 1 «Баланс підприємства» (див. Додатки Б і В).

Бажаємо Вам успіху у виконанні курсових робіт!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. – К., 16 липня 1999 року № 996-XIV.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2010_12_02/an/8189/T102755.html#8189
3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI (із змінами і доповненнями, внесеними Податковим кодексом України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI та Законом України від 7 квітня 2011 року № 3205-VI) // http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2011_04_07/T102464.html
4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. №1058-IV. // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від від 18.01.2001 р. №2240-III. // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від від 02.03.2000 р. №1533-III // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23.09.99 р. №1105-XIV // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>
8. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку / №№ 1–12, 14–17, 19–21 і 25. // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій 30.11.99 № 291 // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>

10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА»: <http://search.ligazakon.ua>
11. Блакита Г. В., Ромашевська Н. О. Бухгалтерський облік. Практикум. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 152 с.
12. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. / За заг. ред. Вериги Ю. А. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 396 с.
13. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / За ред. Кужельного М. В. 6-е вид. – К.: А.С.К., 2003. – С. 3–13, 253–263.
14. Космина Р. М. Бухгалтерський облік: Навч. Посіб. – К.: Вища школа, 2003. – 174 с.
15. Малюга Н. М. Теорія бухгалтерського обліку. Збірник задач і вправ. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – С. 8–91.
16. Мойсеєнко Т. Єдиний соціальний внесок: зміни-2011. Що нового? // <http://dt-kt.net/articles/article-177/>
17. Теорія бухгалтерського обліку. Навч. посіб. / О. І. Васюта-Беркут, Г. Ф. Шепітко, Н. О. Ромашевська; За заг. Ред. В. Б. Захожая. – 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП, 2003. – С. 4–9.
18. Теорія бухгалтерського обліку. Навч. посіб. / Білоусько В. С., Беленкова М. І. / За ред. В. С. Білоусько. – К.: Алерта, 2010. – 402 с.
19. Теория бухгалтерского учета. Учебник для студ. экон. спец. вузов I-IV уровней аккредитации. / Нар. Укр. акад.; Авторы: А. Ф. Кондратьева и др. Под общ. ред. А. Ф. Кондратьевой. – Харьков: Фолио, 2002. – 271 с.
20. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447 с.
21. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. 2-ге видання перероб. і допов. – К.: Знання, 2006. – 525 с.

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

Кафедра Обліку і аудиту

«ЗАРАХОВАНО» _____ 201__ р.

Оцінка, на яку захищена робота _____
(прописом)

КУРСОВА РОБОТА № _____
із курсу «Бухгалтерський облік»

Студентка
групи О і А _____
курсу _____

денної форми
навчання факультета
«Економіка і
підприємництво»

Іванова І. І.

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник від ХНАМГ
к.е.н., доц.

Василевська Н. Є.

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Харків – 201__ рік

ДОДАТОК Б

Баланс ЗАТ «Хладмонтаж» на 31 грудня 200Х року

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 2 «Баланс»

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	за	222255303
_____	ЄДРПОУ	
Територія	за	
_____	КОАТУУ	
Організаційно-правова	за КОПФГ	
форма господарювання		
Орган державного	за СПОДУ	
управління		
Вид економічної	за КВЕД	
діяльності		
Одиниця виміру:	Контрольна	
тис. грн.	сума	
Адреса		

Баланс

на 31 грудня 20 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив балансу

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010		
первісна вартість	011		
накопичена амортизація	012		
Незавершене будівництво	020		
Основні засоби:			
залишкова вартість	030		
первісна вартість	031		
знос	032	()	()
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045		
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Інвестиційна нерухомість:			
справедлива (залишкова) вартість	055		
первісна вартість	056		
знос	057		
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвілл	065		
Інші необоротні активи	070		
Гудвіл при консолідації	075		
Усього за розділом I	080		
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100		
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене виробництво	120		
Готова продукція	130		
Товари	140		
Векселі одержані	150		

Продовження додатка Б

1	2	3	4
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160		
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170		
за виданими авансами	180		
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210		
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230		
у т. ч. в касі	231		
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250		
Усього за розділом II	260		
III. Витрати майбутніх періодів	270		
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
БАЛАНС	280		

Пасив балансу

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300		
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350		
Неоплачений капітал	360	()	()
Вилучений капітал	370	()	()
Накопичена курсова різниця	375		
Усього за розділом I	380		
II. Забезпечення таких витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		

Продовження додатка Б

1	2	3	4
	415		
	416		
	417		
	418		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	6333	1624
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570		
з оплати праці	580		
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття утримуваними для продажу	605		
Інші поточні зобов'язання	610		
Усього за розділом IV	620		
V. Доходи майбутніх періодів	630		
БАЛАНС	640	35511	38181

Сальдо й обороти за рахунками бухгалтерського обліку ЗАТ «Хладмонтаж»

_____ рах.	
Дебет	Кредит
Сн =	
ОБ ∂ =	ОБ κ =
Сκ =	

_____ рах.	
Дебет	Кредит
Сн =	
ОБ ∂ =	ОБ κ =
Сκ =	

_____ рах.	
Дебет	Кредит
Сн =	
ОБ ∂ =	ОБ κ =
Сκ =	

29

_____ рах.	
Дебет	Кредит
	Сн =
ОБ ∂ =	ОБ κ =
Сκ =	

_____ рах.	
Дебет	Кредит
	Сн =
ОБ ∂ =	ОБ κ =
Сκ =	

_____ рах.	
Дебет	Кредит
Сн =	
ОБ ∂ =	ОБ κ =
Сκ =	

Розміри ЄСВ, які нараховуються залежно від видів доходів³

Вид доходу	Розмір ставки Єдиного соціального внеску
Фонд оплати праці (п. 2 Інструкції № 5) найманих працівників, у тому числі іноземців	Роботодавці нараховують та сплачують індивідуальний процент ЄСВ, який залежить від їхнього класу професійного ризику виробництва ⁴ . Для бюджетних установ – 36,3%
	Наймані працівники сплачують 3,6% із суми зарплати
Винагороди фізособам за цивільно-правовими договорами, крім цивільно-правового договору, укладеного з фізособою-підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у свідоцтві про держреєстрацію їх як підприємців	Підприємства нараховують і сплачують 34,7% на суму винагороди
	Наймані працівники сплачують 2,6% за рахунок отриманого доходу
Допомога з ТВП (як перші п'ять днів за кошти підприємства, так і всі інші дні хвороби за рахунок коштів ФСС)	Підприємства нараховують і сплачують 33,2% на суму допомоги
	Наймані працівники сплачують 2% із суми допомоги
Заробітна плата працівників-інвалідів	Роботодавці нараховують і сплачують 8,41 % на ФОП, крім сум лікарняних
	Працівники-інваліди сплачують 3,6% із суми зарплати
Лікарняні працівників-інвалідів	Підприємства нараховують і сплачують 33,2% на суму допомоги
	Працівники-інваліди сплачують 2% із суми допомоги

³ Таблиця складена відповідно до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI [3]

⁴ Мінімальний індивідуальний процент 34,7% (без врахування зборів на нещасний випадок)

**Розміри ставок ЄСВ для платників (роботодавців),
установлені чинним законодавством, у %**

(Витяг із статті 8 п. 5 Закону України від 08.07.2010 р. № 2464-VI) [3]

Клас професійного ризик виробництва	Розмір єдиного внеску	Клас професійного ризик виробництва	Розмір єдиного внеску
1	36,76	35	37,78
2	36,77	36	37,86
3	36,78	37	37,87
4	36,79	38	37,96
5	36,8	39	37,97
6	36,82	40	37,99
7	36,83	41	38
8	36,85	42	38,03
9	36,86	43	38,05
10	36,88	44	38,1
11	36,9	45	38,11
12	36,92	46	38,19
13	36,93	47	38,24
14	36,95	48	38,26
15	37	49	38,28
16	37,04	50	38,45
17	37,06	51	38,47
18	37,13	52	38,52
19	37,16	53	38,54
20	37,17	54	38,57
21	37,18	55	38,66
22	37,19	56	38,74
23	37,26	57	39,01
24	37,3	58	39,02
25	37,33	59	39,1
26	37,39	60	39,48
27	37,45	61	39,76
28	37,51	62	39,9
29	37,58	63	40,19
30	37,6	64	40,4
31	37,61	65	42,61
32	37,65	66	42,72
33	37,66	67	49,7
34	37,77		

Сальдова Оборотна відомість підприємства ЗАТ «Хладмонтаж» за звітний період, грн

№ рахунка	Назва синтетичного рахунка	Сальдо на початок звітного періоду		Обороти		Сальдо на кінець звітного періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7	8
10	Основні засоби						
13	Знос необоротних активів						
15	Капітальні інвестиції						
20	Виробничі запаси						
23	Виробництво						
26	Готова продукція						
28	Товари						
30	Каса						
31	Рахунки в банках						
36	Розрахунки з покупцями та замовниками						
37	Розрахунки з різними дебіторами						
40	Статутний капітал						

1	2	3	4	5	6	7	8
42	Додатковий капітал						
44	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)						
50	Довгострокові позики						
60	Короткострокові позики						
63	Розрахунки з постачальниками і підрядниками						
64	Розрахунки за податками і платежами						
65	Розрахунки зі страхування						
66	Розрахунки з оплати праці						
68	Розрахунки за іншими операціями						
70	Доходи від реалізації						
79	Фінансові результати						
90	Собівартість реалізації						
	РАЗОМ						

Відомість обліку основних засобів (рахунок 10 «Основні засоби») за вересень місяць 200X року, грн

№	Об'єкт основних засобів		Залишок на _____	Надходження (Д-т рах. 10)		Вибуття (К-т рах. 10)					Залишок на _____
	Назва об'єкта	Термін експлуатації, місяцях		Сума	Кор. рах.					Разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
РАЗОМ					X						

Відомість нарахування амортизації основних засобів (13 рахунків) за _____ місяць, грн

№	Назва об'єкта основних засобів	Залишок на _____	Списання (Д-т рах. 13)		Нарахування (К-т рах. 13)						Залишок на _____
			Сума	Кор. рах.						Разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
РАЗОМ				X							

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ 1 І 2
З ДИСЦИПЛІНИ

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

(для студентів 2 і 3 курсів денної форми навчання
за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»)

Укладачі **ВАСИЛЕВСЬКА** Надія Євгеніївна,
ШКУРКО Ольга Вікторівна

Відповідальний за випуск	<i>Т. В. Момот</i>
Редактор	<i>З. І. Зайцева</i>
Комп'ютерний набір	<i>Н. Є. Василевська</i>
Комп'ютерне верстання	<i>І. В. Волосожарова</i>

План 2011, поз. 336М

Підп. до друку 06.10.2011	Формат 60x84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 3,1
Тираж 50 пр.	Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12. 05. 2011 р.